Souhrnná zpráva o rozhodnutí Komise

ze dne 17. července 2015,

kterým se spojení prohlašuje za slučitelné s vnitřním trhem a fungováním Dohody o EHP

(Věc M.7408 – Cargill/ADM Chocolate Business)

(oznámeno pod číslem C(2015) 4840)

(pouze anglické znění je závazné)

(2017/C 232/13)

Dne 17. července 2015 přijala Komise rozhodnutí ve věci spojení podniků podle nařízení Rady (ES) č. 139/2004 ze dne 20. ledna 2004 o kontrole spojování podniků ([1]), a zejména podle čl. 8 odst. 2 uvedeného nařízení. Úplné znění rozhodnutí bez důvěrných údajů je k dispozici v úředním jazyce případu na internetových stránkách Generálního ředitelství pro hospodářskou soutěž na adrese: http://ec.europa.eu/comm/competition/index_en.html

(1) Dne 19. ledna 2015 obdržela Komise oznámení o navrhovaném spojení podle článku 4 nařízení Rady (ES) č. 139/2004 (dále jen „nařízení (ES) č. 139/2004“), kterým podnik Cargill, Incorporated (dále jen „Cargill“, Spojené státy) hodlá získat kontrolu nad sekcí pro zpracování průmyslové čokolády podniku Archer Daniels Midland Company (dále jen „sekce pro zpracování čokolády podniku ADM“, Spojené státy), a to prostřednictvím nákupu akcií a majetku (dále jen „spojení“). Cargill a sekce pro zpracování čokolády podniku ADM jsou dále společně označovány jako „strany“.

I. **STRANY**

(2) Cargill je společnost se sídlem v USA, která se zabývá mezinárodní výrobou a prodejem potravinářských a zemědělských produktů a služeb, jakož i produktů a služeb v oblasti řízení rizik. K aktivitám podniku Cargill patří výroba a prodej průmyslové čokolády a tukových polev a náplní (včetně náhražkové čokolády) a dále výroba a prodej kakaových polotovarů, které se používají k výrobě průmyslové čokolády.

(3) Sekce pro zpracování čokolády podniku ADM vyrábí a prodává průmyslovou čokoládu a tukové polevy a náplně včetně náhražkové čokolády. Mateřská společnost Archer Daniels Midland Company se dále zabývá výrobou a prodejem kakaových polotovarů (dále jen „sekce pro zpracování kakaa podniku ADM“). Tato společnost uzavřela smlouvu s podnikem Olam International Limited (dále jen „Olam“) o prodeji své sekce pro zpracování kakaa ([2]). Předcházející sekci pro zpracování kakaa podniku ADM by tak získal podnik Olam, zatímco navazující sekci pro zpracování čokolády tohoto podniku by získala společnost Cargill.

II. **SPOJENÍ PODNIKŮ**

(4) Dne 28. srpna 2014 strany podepsaly rámcovou smlouvu o prodeji, kterou podnik Cargill nabude majetek a kapitálové podíly představující sekci pro zpracování čokolády podniku ADM. Tímto spojením tedy nad sekcí pro zpracování průmyslové čokolády podniku ADM získá úplnou kontrolu.

III. **DŮVODOVÁ ZPRÁVA**

(5) Následkem tohoto spojení dojde k:

a) horizontálnímu překrývání výroby a prodeje průmyslové čokolády;

b) vertikálnímu propojení výroby a prodeje kakaových polotovarů (předcházejících produktů) s výrobou a prodejem průmyslové čokolády (navazujícího produktu) a

c) horizontálnímu překrývání výroby a prodeje náhražkové čokolády.

A. **RELEVANTNÍ VÝROBKOVÉ TRHY**

Úvod do hodnotového řetězce čokolády a kakaa

(6) Sklizené kakaové boby se nejprve nechají fermentovat a usuší se. Poté se dále zpracovávají a rozemelou na kakaovou hmotu. Z ní lze dalším lisováním oddělit kakaové máslo (asi 45 %) a kakaový koláč (asi 55 %), z něhož se mletím vyrábí kakaový prášek. Kakaová hmota a kakaové máslo společně s cukrem a sušeným mlékem představují suroviny pro výrobu průmyslové čokolády, jež se používá k výrobě čokoládových produktů pro konečné spotřebitele, jako jsou například čokoládové cukrovinky, sušenky, pečivo, zmrzlina a cereálie. Průmyslová čokoláda se zákazníkům dodává v tekutém (za použití vytápěných nákladních aut) nebo pevném stavu.

([1]) Úř. věst. L 24, 29.1.2004, s. 1.

([2]) Nabytí sekce pro zpracování kakaa podniku ADM společností Olam International Limited bezpodmínečně schválila Evropská komise 10. června 2015 – viz věc M.7510 – Olam/ADM Cocoa Business.

(7) Tukové polevy a náplně jsou směsi rostlinných tuků, cukru a ochucovadla. Náhražková čokoláda je tuková poleva či náplň s příchutí kakaa, kterou se někdy pro její specifické vlastnosti nebo nízkou cenu nahrazuje čokoláda při výrobě produktů pro konečné spotřebitele.

Průmyslová čokoláda

(8) Na základě získaných důkazů Komise došla k závěru, že průmyslová čokoláda v tekutém a pevném stavu může patřit na samostatné výrobkové trhy. Zákazníci odebírající průmyslovou čokoládu, zejména zákazníci kupující ročně větší množství než několik set tun, ji obvykle nemohou střídavě kupovat v tekutém a pevném stavu. Tekutá průmyslová čokoláda je levnější a práce s ní ve zpracovacích zařízeních je snazší a časově méně náročná. Střídavá výroba z tekuté a pevné průmyslové čokolády navíc vyžaduje investice do dodatečných zařízení a ne všichni dodavatelé jsou schopni dodávat obě formy. Otázku vymezení výrobkových trhů však lze v této souvislosti ponechat otevřenou, jelikož by se bez ohledu na jejich přesné vymezení nezměnilo posouzení hospodářské soutěže.

(9) Komise rovněž zvážila možné rozlišování hořké, bílé a mléčné čokolády, stejně jako rozlišování standardní a nestandardní průmyslové čokolády (zahrnující certifikovanou čokoládu, biočokoládu či čokoládu s vysledovatelným původem). Otázku vymezení výrobkových trhů však lze i v této souvislosti ponechat otevřenou, jelikož nemá žádný dopad na výsledné posouzení hospodářské soutěže.

Kakaové polotovary

(10) Při zohlednění své dosavadní rozhodovací praxe Komise došla k závěru, že kakaové polotovary by měly být rozděleny a umístěny na samostatné výrobkové trhy s kakaovou hmotou, kakaovým máslem a kakaovým koláčem či práškem. Otázku, zda standardní a nestandardní kakaové polotovary představují samostatné výrobkové trhy, lze rovněž ponechat otevřenou, jelikož by se bez ohledu na přesné vymezení výrobkových trhů nezměnilo posouzení hospodářské soutěže.

Tukové polevy a náplně a náhražková čokoláda

(11) Komise má za to, že náhražková čokoláda patří na samostatný výrobkový trh, a nikoli na trh s průmyslovou čokoládou, jelikož u těchto výrobků existují rozdíly v ceně, chuti a konzistenci a platí pro ně odlišné právní předpisy. Doplňkovou otázku, zda náhražková čokoláda představuje samostatný trh oddělený od trhu s dalšími tukovými náplněmi, lze ponechat otevřenou, jelikož by se bez ohledu na přesné vymezení těchto výrobkových trhů nezměnilo posouzení hospodářské soutěže.

A. **RELEVANTNÍ ZEMĚPISNÉ TRHY**

Průmyslová čokoláda

(12) Komise má za to, že relevantní zeměpisný trh pro průmyslovou čokoládu nezahrnuje celý EHP, nýbrž odpovídá kruhovým spádovým oblastem, jež se rozprostírají do vzdálenosti 500 km od závodů stran nebo od zákazníků stran. Komise i v tomto případě získala důkazy svědčící ve prospěch vnitrostátních trhů.

(13) Na rozdíl od podání stran odhalilo šetření trhu několik faktů, které svědčí o tom, že fyzické vlastnosti průmyslové čokolády a rysy poptávky po ní omezují vzdálenost, na niž se v praxi tento výrobek dodává. Komise si od stran a jejich hlavních konkurentů na trhu s průmyslovou čokoládou vyžádala údaje o obchodech za roky 2013 a 2014. Schémata dodávek čokolády vyplývající z těchto údajů ukazují, že 80 % celkového množství průmyslové čokolády se prodá do míst v okruhu přibližně do 500 km. Čokoláda v tekutém stavu se navíc ve srovnání s pevnou čokoládou dopravuje do relativně bližších míst. Většina zákazníků uvedla, že především kvůli omezeným skladovacím kapacitám využívá dodávek na poslední chvíli a že si proto čokoládu v tekutém stavu nechávají zajišťovat dodavateli z relativně blízkých vzdáleností.

(14) Šetření Komise dále ukázalo, že ve schématech výběru dodavatelů a dodávek průmyslové čokolády hrají roli i hranice států. Z přezkoumání Komise například vyplývá, že 70 % čokolády v tekutém stavu používané v Německu se v Německu i vyrábí. Tato hodnota je ještě vyšší v případě Francie (76 %), Spojeného království (90 %), Nizozemska (86 %) a Belgie (98 %) a vypovídá o tom, že zákazníci uskutečňují přeshraniční nákupy v celkově omezené míře.

(15) Otázku vymezení tohoto zeměpisného trhu však lze ponechat otevřenou, jelikož by se bez ohledu na jeho přesné vymezení nezměnilo posouzení hospodářské soutěže.

Kakaové polotovary

(16) Na základě různých faktů lze usoudit, že zeměpisný trh pro kakaové polotovary by mohl zahrnovat celý EHP nebo být celosvětový. Otázku vymezení tohoto zeměpisného trhu však lze ponechat otevřenou, jelikož by se bez ohledu na jeho přesné vymezení nezměnilo posouzení hospodářské soutěže.

Tukové polevy a náplně a náhražková čokoláda

(17) Otázku zeměpisného trhu pro tukové polevy a náplně, včetně náhražkové čokolády, lze ponechat otevřenou, jelikož by se bez ohledu na to, zda by byl vymezen jako celostátní trh nebo jako spádové oblasti kolem závodů stran, nezměnilo posouzení hospodářské soutěže.

C. **POSOUZENÍ HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE**

Horizontální překrývání u průmyslové čokolády v případě Německa

(18) Subjekt vzniklý spojením by měl v Německu podíl na trhu přes [50–60] % na celostátní úrovni a přinejmenším přes [50–60] % (v mnoha případech dokonce přes [50–60] % či [60–70] %) ve spádových oblastech kolem jednotlivých závodů nebo zákazníků, které by mohly být zahrnuty do oblastí prodeje kolem německých závodů stran. Kromě toho jsou trhy pro průmyslovou čokoládu kolem německých závodů stran koncentrované a spojení by, měřeno indexem HHI, vedlo ke značnému zvýšení míry koncentrace.

(19) Jasná většina zákazníků s výrobními zařízeními v Německu, kteří odpověděli na šetření trhu provedené Komisi, vyjádřila obavy z dopadů spojení, a to zejména v souvislosti s nárůstem cen. To, že by se následkem spojení kvůli očekávanému omezení hospodářské soutěže zvýšily ceny a marže, potvrdili i někteří konkurenti.

(20) Co se týče intenzity hospodářské soutěže mezi stranami, pozice společností Cargill a ADM v uvádění průmyslové čokolády na trh je díky blízké poloze německých závodů obou stran, jejich integraci předcházejících procesů zajišťování kakaových bobů, činností při zpracování přísad v podobě kakaových polotovarů, schopnosti uspokojit poptávku na této části trhu vyžadující velké objemy a také díky jejich velikosti a celosvětovému záběru obdobná.

(21) Pro zákazníky stran v oblastech prodeje blízko německých závodů stran může být složité přejít k jiným dodavatelům, a proto mohou být nárůstem cen snadno zasaženi, jelikož i) využívají více dodavatelů, aby si zabezpečili zásobování a konkurenceschopné ceny; ii) je k dispozici málo alternativních dodavatelů a iii) mnoho těchto alternativních dodavatelů kvůli malým výrobním zařízením, omezenému portfoliu výrobků, konkurenčnímu vztahu k potenciálním zákazníkům na navazujících trzích, poloze svých výrobních závodů a kvalitě svých výrobků v kategorii průmyslové čokolády zdaleka nedosahuje kvality tří největších dodavatelů, tedy společnosti Barry Callebaut a stran.

(22) Konkurenti stran v oblastech prodeje blízko německých závodů stran se navíc potýkají s kapacitními omezeními, a proto v současnosti nejsou schopni dostatečně navýšit objem dodávek, aby mohli zabránit zvýšení cen, k němuž by strany po spojení mohly přistoupit. Ačkoli největší konkurent stran, podnik Barry Callebaut, v současnosti plánuje rozšířit své kapacity v západní Evropě, Komise se domnívá, že toto rozšíření ho nebude dále motivovat, aby po uskutečnění spojení bránil růstu cen tekuté čokolády, jelikož hlavními strategickými cíli tohoto podniku je rozšiřovat své obchodní aktivity na rozvíjejících se trzích, v oblasti smluv o externím zajišťování s velkými zákazníky, jako jsou společnosti Unilever či Mondelez, a v oblasti lahůdek a specialit.

(23) Komise s ohledem na překážky ztěžující vstup na trh a na komunikaci se subjekty, jež strany uvedly jako subjekty, které by potenciálně mohly na trh vstoupit (včetně vertikálně integrovaných výrobců čokolády, jako jsou Mondelez a Nestlé), považuje do budoucna za nepravděpodobné, že na trh s průmyslovou čokoládou v oblastech prodeje v blízkosti německých závodů stran vstoupí nový subjekt. Kromě toho neexistují žádné průkazné doklady o dostatečné protiváze kupní síly, zejména ne ze strany malých a středních zákazníků kupujících průmyslovou čokoládu, která by stranám přivodila podstatné konkurenční omezení.

Horizontální překrývání u průmyslové čokolády v případě dalších zemí

(24) Od struktury trhu v Německu a v relevantních oblastech, v nichž dochází k překrývání mezi německými závody stran, se značně liší struktura trhu v Belgii, ve Francii, v Nizozemsku a ve Spojeném království.

(25) Ve Spojeném království je celkový podíl obou stran na trhu nižší (asi 25 %) a vedoucí postavení na trhu zaujímá s 66 % podnik Barry Callebaut. Respondenti šetření trhu ve Spojeném království celkově neidentifikovali žádný dopad spojení na hospodářskou soutěž, a to z důvodu nevelkého celkového podílu obou stran na trhu a přítomnosti silného konkurenta. Totéž platí i pro Belgii a Nizozemsko, jež mají obdobnou strukturu trhu. Ve Francii spojení nevyvolává žádné obavy z narušení hospodářské soutěže vzhledem k nevelkému zastoupení podniku ADM a silné pozici alternativního dodavatele Cémoi.

Vertikální propojení kakaových polotovarů a průmyslové čokolády

(26) Transakce povede k vertikálnímu propojení aktivit podniku Cargill v oblasti výroby a distribuce kakaových polotovarů s následnými aktivitami stran v oblasti zpracování průmyslové čokolády. Jelikož Cargill má na předcházejících trzích s kakaem jen slabé postavení a existuje řada alternativních dodavatelů, domnívá se Komise, že v případě kakaových polotovarů spojení nezavdává důvod k obavám z omezení přístupu ke vstupům.

(27) Cargill a sekce pro zpracování kakaa podniku ADM dále jako součást spojení uzavřely smlouvu o přechodné dodávce, podle níž bude Cargill pro závody na výrobu průmyslové čokolády získané v rámci spojení zajišťovat produkty z kakaa nákupem od sekce pro zpracování kakaa podniku ADM. Tím se však nezmění kapacity dostupné na velkoobchodním trhu. Cargill má navíc volnou kapacitu pro produkty z kakaa. Komise se proto domnívá, že smlouva o přechodné dodávce nemotivuje spojující se strany k tomu, aby omezovaly hospodářskou soutěž na předcházejících trzích s kakaem, a že podnik Cargill má příliš malou motivaci k obnovení zmíněné smlouvy, než aby vyvolávala obavy z narušení hospodářské soutěže.

Horizontální překrývání u tukových polev a náplní a náhražkové čokolády

(28) Celkový podíl obou stran na trhu s tukovými polevami a náplněmi a s náhražkovou čokoládou zůstává malý a jsou jím dotčeny pouze dva trhy, na nichž mají podíl přibližně 30 % (při mírném zvýšení podílu na trhu s tukovými polevami a náplněmi o necelých 5 % a na trhu s náhražkovou čokoládou o necelých 10 %). Výsledky šetření trhu neposkytly žádné doklady o tom, že by existovaly obavy z narušení hospodářské soutěže výslovně související s tukovými polevami a náplněmi nebo s náhražkovou čokoládou.

Závěr

(29) Komise má za to, že spojení povede k významnému narušení účinné hospodářské soutěže na trhu s průmyslovou čokoládou, jež je prodávána zákazníkům v Německu nebo zákazníkům usazeným v oblastech průniku spádových oblastí závodu podniku ADM v německém Mannheimu a německých závodů podniku Cargill.

(30) Transakce nepovede k významnému narušení účinné hospodářské soutěže na trhu s i) průmyslovou čokoládou prodávanou zákazníkům usazeným v oblastech průniku spádových oblastí závodů podniků ADM a Cargill v Belgii, Francii a ve Spojeném království; ii) kakaové polotovary a iii) náhražkovou čokoládou.

D. **ZÁVAZKY**

Popis závazků

(31) Aby reagovaly na obavy z narušení hospodářské soutěže zjištěné Komisí, strany dne 4. května 2015 navrhly změny týkající se spojení (dále jen „závazky ze dne 4. května 2015“). Cargill v rámci závazků ze dne 4. května 2015 navrhuje odprodat vhodnému kupci závod na výrobu průmyslové čokolády podniku ADM v německém Mannheimu. Závod v Mannheimu je největším evropským závodem na výrobu průmyslové čokolády podniku ADM. Jedná se o jediný závod na výrobu průmyslové čokolády podniku ADM v Německu.

(32) Součástí závazků ze dne 4. května 2015 je smlouva o dodávce, již má dle svého uvážení uzavřít kupec se společností Olam nebo ADM, podle toho, která z nich bude v daném okamžiku vlastníkem sekce pro zpracování kakaa podniku ADM, nebo s podnikem Cargill. Závazky ze dne 4. května 2015 se netýkají žádných práv duševního vlastnictví, smluv týkajících se výroby speciálních druhů čokolády nebo smluv se zákazníky v takovém rozsahu, aby nebylo možné zajistit výrobu celých odpovídajících objemů v mannheimském závodu. Závazky ze dne 4. května 2015 dále neobsahují žádná zvláštní kritéria požadující, aby kupec musel mít zvláštní znalosti hodnotového řetězce čokolády a kakaa.

Posouzení závazků

(33) Závazky ze dne 4. května 2015 by téměř úplně odstranily překrývání prodeje v Německu a v oblasti, kde byly zaznamenány obavy z narušení hospodářské soutěže, a vyřešily by tak obavy vyvolané horizontálním překrýváním činností stran v těchto oblastech. V souladu s tím byla většina respondentů v tržních testech toho názoru, že by závazky ze dne 4. května 2015 rozptýlily všechny obavy z narušení hospodářské soutěže, jež spojení vzbudilo.

(34) Na základě výsledků tržního testu a jeho posouzení však Komise došla k závěru, že závazky ze dne 4. května 2015 vyvolávají obavy v těchto hlavních ohledech:

a) z odprodeje byla vyjmuta sekce výroby speciálních druhů čokolády;

b) kritéria týkající se kupce nestanovila, že by kupec musel mít zvláštní znalosti hodnotového řetězce čokolády a kakaa;

c) smlouva o dodávce kupci neposkytuje dostatečnou pružnost, co se týče odkupovaných množství a jejich každoročních změn.

(35) Strany 22. května 2015 předložily upravené závazky, které na tyto připomínky dostatečně reagují.

(36) Komise proto ve svém rozhodnutí došla k závěru, že oznámené spojení podle závazků ze dne 22. května 2015 nepovede k významnému narušení účinné hospodářské soutěže na trhu s průmyslovou čokoládou, jež je prodávána zákazníkům v Německu nebo zákazníkům usazeným v oblastech průniku spádových oblastí závodu podniku ADM v německém Mannheimu a německých závodů podniku Cargill.

IV. **ZÁVĚR**

(37) Na základě výše uvedeného odůvodnění je učiněn závěr, že navrhované spojení zásadně nenaruší účinnou hospodářskou soutěž na vnitřním trhu ani na jeho podstatné části, pokud podnik Cargill dodrží závazky ze dne 22. května 2015.

(38) Toto spojení by tedy mělo být prohlášeno za slučitelné s vnitřním trhem a fungováním Dohody o EHP v souladu s čl. 2 odst. 2 a čl. 8 odst. 2 nařízení o spojování a článkem 57 Dohody o EHP.